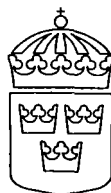


Regeringens proposition

1991/92:48

om justeringar i beskattningen i inkomstslaget
tjänst, m.m.



Prop.
1991/92:48

Regeringen förelägger riksdagen vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1991 för de åtgärder och det ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Bo Lundgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att skattereduktionen för fackföreningsavgift avskaffas fr.o.m. 1993 års taxering. Regeringen meddelar också att den avser att återkomma till riksdagen med förslag om avskaffande av arbetsgivares avdragsrätt för avgift till arbetsgivarorganisation, som avser tiden efter den 31 december 1991, till den del den inte avser konfliktändamål.

Vidare aviseras i propositionen att en översyn skall göras avseende regelsystemet för beskattning av traktamenten och vissa andra kostnadsersättnings- samt beskattningen av vissa naturaförmåner. Även den framtida utformningen av avdrag för bilresor mellan bostad och arbetsplats skall utredas.

I avvaktan på att bilreseavdraget ses över föreslås att det nuvarande avdragsbeloppet om 12 kr. per mil skall gälla även vid 1993 års taxering.

Vissa ändringar av närmast lagteknisk art föreslås beträffande schablonavdraget i inkomstslaget tjänst och det särskilda grundavdraget för pensionärer.

Den särskilda sexmånadersregeln som gäller för sjömän på utländska fartyg föreslås få fortsatt giltighet t.o.m. 1993 års taxering. De arbetsuppgifter som för närvarande åligger sjömansskattekontoret föreslås överflyttade till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län.

Slutligen föreslås vissa tekniska ändringar i beskattningen för personer som är bosatta utomlands.

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att 20 §, 33 § 2 mom., punkt 3 av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen (1928:370) samt punkt 29 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i kommunalskattelagen skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*20 §¹

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (bruttointäkt) som har influtit i förvärvskällan under beskattningsåret.

Avdrag får inte göras för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, såsom vad skattskyldig utgett som gåva eller som periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

sådana kostnader för hälsovård, sjukvård samt företagshälsovård som anges i anvisningarna;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar eller kottar till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv eller andre maken eller av den skattskyldiges barn som ej fyllt 16 år;

ränta på den skattskyldiges *egen* kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet; ränta på den skattskyldiges *eget* kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet;

svenska allmänna skatter;

kapitalavbetalning på skuld;

ränta enligt 8 kap. 1 § studiestödslagen (1973:349);

avgift enligt lagen (1972:435) om överlastavgift;

avgift enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10);

avgift enligt 10 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529);

avgift enligt 26 § arbetstidslagen (1982:673);

skadestånd, som grundas på lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller annan lag som gäller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, när skadeståndet avser annat än ekonomisk skada;

företagsbot enligt 36 kap. brottsbalken;

straffavgift enligt 8 kap. 7 § tredje stycket rättegångsbalken;

belopp för vilket arbetsgivare är betalningsskyldig enligt 75 § uppbördslagen (1953:272) eller för vilket betalningsskyldighet föreligger på grund av underlåtenhet att göra avdrag enligt lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar;

avgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift;

kontrollavgift enligt (1984:318) kontrollavgift enligt *lagen* om kontrollavgift vid olovlig parke- (1984:318) om kontrollavgift vid ring; olovlig parkering;

överförbrukningsavgift enligt ransoneringslagen (1978:268);

vattenföroreningsavgift enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg;

¹ Senaste lydelse 1990:1421.

avgift enligt 3 § lagen (1975:85) med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförelse av varor;

lagringsavgift enligt lagen (1984:1049) om beredskapslagring av olja och kol eller lagen (1985:635) om försörjningsberedskap på naturgasområdet;

avgift enligt 18 § lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar;

ränta på lånat kapital till den del räntan motsvaras av sådan eftergift av ränta eller amortering eller täcks av sådant statligt bidrag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 19 §;

kapitalförlust m.m. i vidare mån än som särskilt föreskrivs;

kapitalförlust m.m. i vidare mån än som särskilt föreskrivs.

mättnings- och granskningsavgift som avses i 2 § lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

33 §

2 m o m.² Skattskyldig, som haft intäkt av tjänst i form av kontant lön eller sådan annan ersättning, som enligt 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall anses som inkomst av anställning, dock inte intäkt av verksamhet som avses i 1 mom. tredje stycket, skall utöver kostnader som avses i 1 mom. tredje stycket och punkterna 3–3c och 7 av anvisningarna anses ha haft utgifter till ett belopp av minst 4 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga tio procent av *intäkten* avrundat till närmast högre hundratal kronor, och ej heller ensamt eller tillsammans med kostnader som avses i 1 mom. tredje stycket och nyssnämnda anvisningspunkter överstiga intäkten.

2 m o m. Skattskyldig, som haft intäkt av tjänst i form av kontant lön eller sådan annan ersättning, som enligt 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall anses som inkomst av anställning, dock inte intäkt av verksamhet som avses i 1 mom. tredje stycket, skall utöver kostnader som avses i 1 mom. tredje stycket, punkterna 3–3c och 7 av anvisningarna och *färdkostnad för resa i tjänsten* anses ha haft utgifter till ett belopp av minst 4 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga tio procent av *denna intäkt* avrundat till närmast högre hundratal kronor, och ej heller ensamt eller tillsammans med *färdkostnad för resa i tjänsten samt* kostnader som avses i nyssnämnda anvisningspunkter överstiga intäkten.

Anvisningar

till 54 §

3.³ Skattefrihet enligt 54 § första stycket föreligger om anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader i den mån inkomsten beskattats i verksamhetslandet. Om anställningen och vistelsen utomlands varat minst ett år i samma land och avsett anställning hos annan än svenska staten, svensk kommun, svensk landstingskommun eller svensk församling medges dock sådan befrielse även om inkomsten inte beskattats i verksamhetslandet på grund av lagstiftning eller administrativ praxis i detta land eller annat avtal än avtal för undvikande av dubbelbeskattning som detta land ingått.

Vad nu sagts gäller dock inte vid

Vad nu sagts gäller dock inte vid

² Senaste lydelse 1991:585.

³ Senaste lydelse 1990:1421.

anställning ombord på utländskt fartyg. I fråga om sådan anställning gäller vid 1986–1992 års taxeringar att skattefrihet föreligger om anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader och avsett anställning hos arbetsgivare, som är en inländsk juridisk person eller en här i riket bosatt fysisk person, och anställningen utövats ombord på utländskt fartyg som huvudsakligen går i sådan oceanfart som avses i 1 kap. 7 § 8 fartygssäkerhetsförordningen (1988:594).

I tid för vistelse som avses i första och andra styckena får inräknas kortare avbrott för semester, tjänsteuppdrag eller liknande, som inte är förlagda till början eller slutet av anställningen utomlands. Uppehåll i Sverige för här avsedda ändamål får inte sträcka sig längre än som motsvarar högst sex dagar för varje hel månad som anställningen utomlands varar eller under ett och samma anställningsår till mer än 72 dagar.

Har den skattskyldige påbörjat anställningen och kunde det därvid på goda grunder antas att inkomsten av anställningen skulle komma att undantas från skatt i Sverige enligt 54 § första stycket f men inträffar under anställningstiden ändrade förhållanden som medför att villkoren för att undanta inkomsten från skatt i Sverige inte föreligger, skall inkomsten likväl undantas från beskattning i Sverige om de ändrade förhållandena beror på omständigheter över vilka den skattskyldige inte kunnat råda och en beskattning skulle te sig uppenbart oskälig.

anställning ombord på utländskt fartyg. I fråga om sådan anställning gäller vid 1986–1993 års taxeringar att skattefrihet föreligger om anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader och avsett anställning hos arbetsgivare, som är en inländsk juridisk person eller en här i riket bosatt fysisk person, och anställningen utövats ombord på utländskt fartyg som huvudsakligen går i sådan oceanfart som avses i 1 kap. 7 § 8 fartygssäkerhetsförordningen (1988:594).

29.⁴ Vid 1992 och 1993 års taxeringar skall vid reduktion av det särskilda grundavdraget enligt punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 48 § med pension likställas inkomst av passiv näringsverksamhet enligt 25 § och inkomst av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, till den del inkomsten av kapital överstiger 1 600 kronor. Vidare skall vid reduktion enligt punkt 1 femte stycket av nämnda anvisningar med taxerad förvärvsinkomst likställas inkomst av kapital enligt nämnda moment.

29. Vid 1992 och 1993 års taxeringar skall vid reduktion av det särskilda grundavdraget enligt punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 48 § med pension likställas inkomst av passiv näringsverksamhet enligt 25 § och inkomst av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, till den del inkomsten av kapital överstiger 1 600 kronor. Vidare skall vid reduktion enligt punkt 1 femte stycket av nämnda anvisningar med taxerad förvärvsinkomst likställas inkomst av kapital enligt nämnda moment *till den del inkomsten av kapital överstiger 1 600 kronor.*

Vid 1992 och 1993 års taxeringar skall det särskilda grundavdraget även reduceras på grund av förmögenhet enligt de äldre bestämmelserna avseende avdrag för nedsatt skatteförmåga i punkt 2 av anvisningarna till 50 § och – i fråga om makar – 52 § 1 mom. andra stycket. Vad som där sägs om fastighet, som avses i den äldre lydelsen av 24 § 2 mom. samt sådan bostads-

⁴ Senaste lydelse 1990:1421.

byggnad med tillhörande tomt på jordbruksfastighet som används som bostad av den skattskyldige, skall avse sådan privatbostadsfastighet som anges i 5 § första stycket.

Bestämmelserna i första och andra styckena får inte leda till lägre särskilt grundavdrag än vad den skattskyldige skulle ha medgetts i grundavdrag enligt 48 § 2 mom. första – femte styckena och 48 § 3 mom. om dessa regler i stället hade tillämpats för denne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering. De nya bestämmelserna i 33 § 2 mom. och punkt 29 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i kommunalskattelagen tillämpas dock första gången vid 1992 års taxering.

**2 Förslag till
Lag om avdrag för kostnader för bilresor till och från
arbetsplatsen vid 1993 års taxering**

Härigenom föreskrivs följande.

Avdrag för kostnad för resa med egen bil till och från arbetsplatsen enligt punkt 4 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen (1928:370) skall vid 1993 års taxering medges, i stället för enligt schablon som anges i andra stycket nämnda anvisningspunkt, med 1 krona 20 öre per kilometer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

3 Förslag till Lag om upphävande av lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreskrivs att lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande vid 1992 och tidigare års taxeringar.

4 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreskrivs att 2 § 2 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 mom. I denna lag förstås med **s l u t l i g s k a t t**: skatt som har påförts vid den årliga debiteringen på grund av skattemyndighets beslut eller på grund av annat beslut, som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering, och återstår efter iakttagande av bestämmelserna om nedsättning av skatt enligt 4 mom. *samt 3 § lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift*;

s l u t l i g s k a t t: skatt som har påförts vid den årliga debiteringen på grund av skattemyndighets beslut eller på grund av annat beslut, som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering, och återstår efter iakttagande av bestämmelserna om nedsättning av skatt enligt 4 mom.;

preliminär skatt: i 3 § nämnd skatt, som betalas i avräkning på slutlig skatt;
överskjutande ingående mervärdeskatt: den del av ingående mervärdeskatt som återstår sedan utgående mervärdeskatt avräknats;

kvarstående skatt: skatt, som återstår att betala, sedan preliminär skatt och överskjutande ingående mervärdeskatt har avräknats från slutlig skatt;

överskjutande skatt: sådan preliminär skatt och överskjutande ingående mervärdeskatt som överstiger slutlig skatt;

tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av eftertaxering eller enligt beslut om debitering sedan påföringen av slutlig skatt har avslutats;

kvarskatteavgift: avgift enligt 27 § 3 mom.;

respiränta: ränta enligt 32 § ;

anståndsränta: ränta enligt 49 § 4 mom.;

ö-skatteränta: ränta enligt 69 § 1 mom.;

restitutionsränta: ränta enligt 69 § 2 mom.;

skattereduktion: nedsättning av skatt enligt 4 mom.;

inkomstår: det kalenderår, som närmast har föregått taxeringsåret;

uppbördsår: tiden från och med februari månad ett år till och med januari månad det följande året;

uppbörds månad: varje månad under uppbördsåret;

gift skattskyldig: skattskyldig som taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt;

ogift skattskyldig: annan skattskyldig fysisk person än nyss har sagts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1992 och slutlig skatt på grund av 1993 års taxering.

¹Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

5 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreskrivs att 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

4 m o m.² Sjömansskatt enligt 7 § får genom beslut om jämkning ned-sättas i den mån förutsättningarna för *skattereduktion enligt lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift är uppfyllda.*

Jämkning får vidare ske om förut-sättningar för skattereduktion för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt föreligger.

Jämkning enligt detta moment får dock endast medges i den mån skattere-
duktion ej kan antas ha skett i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal in-
komstskatt, skogsvårdsavgift eller statlig fastighetsskatt.

Bosättning eller stadigvarande vistelse här i riket krävs dock inte för jämk-
ning enligt detta moment.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Äldre föreskrifter gäller fortfa-
rande i fråga om sjömansskatt som erlagts eller skulle ha erlagts före ikraft-
trädandet.

¹Lagen omtryckt 1970:933.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:777.

²Senaste lydelse 1990:1433.

6 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1970:172) om begränsning av skatt
i vissa fall

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Spärrbelopp enligt 3 § jämförs med sammanlagda beloppet av statlig inkomstskatt, förmögenhetsskatt och kommunal inkomstskatt som beräknats för den skattskyldige på grund av taxeringen (skattebeloppet). I skattebeloppet inräknas även sjömansskatt, om den skattskyldige erlagt sådan skatt under beskattningsåret.

Är den skattskyldige berättigad till nedsättning av statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt eller förmögenhetsskatt genom skattereduktion som avses i 2 § 4 mom. uppborrdslagen (1953:272) eller 3 § lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift eller genom avräkning av utländsk skatt enligt särskilda föreskrifter, skall skattebelopp enligt första stycket beräknas som om skattereduktion eller avräkning av skatt inte hade skett. Detsamma gäller nedsättning av sjömansskatt enligt 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Är den skattskyldige berättigad till nedsättning av statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt eller förmögenhetsskatt genom skattereduktion som avses i 2 § 4 mom. uppborrdslagen (1953:272) eller genom avräkning av utländsk skatt enligt särskilda föreskrifter, skall skattebelopp enligt första stycket beräknas som om skattereduktion eller avräkning av skatt inte hade skett. Detsamma gäller nedsättning av sjömansskatt enligt 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering.

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:772.

²Senaste lydelse 1991:415.

7 Förslag till
Lag om överflyttande av arbetsuppgifter från
riksskatteverkets sjömansskattekontor till skattemyndigheten
i Göteborgs och Bohus län

Härigenom föreskrivs följande.

De uppgifter som, enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt, sjömansskattekungörelsen (1958:301), lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter eller annan författning, sköts av riksskatteverkets sjömansskattekontor skall i stället fullgöras av skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

8 Förslag till Lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

dels att 16 § skall upphöra att gälla,

dels att 3 och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skattskyldiga är fysiska personer som är bosatta utomlands och uppbär *enligt denna lag* skattepliktig inkomst.

Sådana personer som avses i 69 § kommunalskattelagen (1928:370) är inte skattskyldiga enligt denna lag.

3 §

Föreslagen lydelse

Skattskyldiga är fysiska personer som är bosatta utomlands och uppbär inkomst *som är* skattepliktig enligt 5 § *och som inte undantagits från skatteplikt enligt 6 § 1 eller 4.*

18 §

Den som har *gjort skatteavdrag* enligt denna lag är skyldig att lämna kontrolluppgift. För sådan uppgift gäller bestämmelserna om kontrolluppgift i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter i tillämpliga delar.

Den som har *betalat ut belopp till någon som är skattskyldig* enligt denna lag är skyldig att lämna kontrolluppgift. *Kontrolluppgift skall i förekommande fall även uppta ersättning som anges i 6 § 2, 3, 5 och 6.* För sådan uppgift gäller i övrigt bestämmelserna om kontrolluppgift i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter i tillämpliga delar.

9 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1952:166) om häradsallmänningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Är rätt till delaktighet i häradsallmänning förenad med fastighet som ej är taxerad såsom *jordbruksfastighet*, må länsstyrelsen, på framställning av allmänningsstyrelsen och efter hörande av fastighetens ägare eller i 3 § omförmäld innehavare av fastigheten, förordna att rätten till delaktighet skall avlösas mot ersättning i penningar.

Ersättningens belopp fastställs av länsstyrelsen och skall bestämmas till två och en halv gånger sammanlagda värdet av den på fastighetens delaktighetstal belöpande utdelningen från allmanningen för de senast förflutna tio åren. Länsstyrelsen skall utsätta viss dag, då löseskillingen senast skall hava erlagts och bevis därom inkommit till länsstyrelsen vid påföljd att förordnandet om avlösning eljest är förfallet.

Då beslut om avlösning vunnit laga kraft och bevis som omförmäles i andra stycket inkommit till länsstyrelsen, åligger det länsstyrelsen att ofördröjligen översända meddelande om avlösningen till den som för fastighetsregistret. Genom dennes försorg skall anteckning om avlösningen verkställas i registret.

Är rätt till delaktighet i häradsallmänning förenad med fastighet som ej är taxerad såsom *lantbruksenhet*, må länsstyrelsen, på framställning av allmänningsstyrelsen och efter hörande av fastighetens ägare eller i 3 § omförmäld innehavare av fastigheten, förordna att rätten till delaktighet skall avlösas mot ersättning i penningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

10 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningskogar i
Norrland och Dalarna

Prop. 1991/92:48

Härigenom föreslås att 7 a § lagen (1952:167) om allmänningskogar i Norrland och Dalarna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §¹

Är rätt till delaktighet i allmänningskog förenad med fastighet som ej är taxerad såsom *jordbruksfastighet*, må länsstyrelsen, på framtällning av allmänningsstyrelsen och efter hörande av fastighetens ägare eller i 3 § omförmäld innehavare av fastigheten, förordna att rätten till delaktighet skall avlösas mot ersättning i penningar.

Är rätt till delaktighet i allmänningskog förenad med fastighet som ej är taxerad såsom *lantbruksenhet*, må länsstyrelsen, på framtällning av allmänningsstyrelsen och efter hörande av fastighetens ägare eller i 3 § omförmäld innehavare av fastigheten, förordna att rätten till delaktighet skall avlösas mot ersättning i penningar.

Ersättningens belopp fastställs av länsstyrelsen och må, efter vad som finnes skäligt, bestämmas till högst två och en halv gånger sammanlagda värdet av den del av allmänningskogens behållna avkastning för de senaste tio åren, som svarar mot fastighetens delaktighetstal. Länsstyrelsen skall utsätta viss dag, då löseskillingen senast skall hava erlagts och bevis därom inkommit till länsstyrelsen vid påföljd att förordnandet om avlösning eljest är förfallet.

Då beslut om avlösning vunnit laga kraft och bevis som omförmäles i andra stycket inkommit till länsstyrelsen, åligger det länsstyrelsen att ofördröjligen översända meddelande om avlösningen till den som för fastighetsregistret. Genom dennes försorg skall anteckning om avlösningen verkställas i registret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1955:134.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1991

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Lundgren

Proposition om justeringar i beskattningen i inkomstslaget tjänst, m.m.

1 Inledning

I samband med 1991 års skattereform har omfattande förändringar företagits inom inkomstslaget tjänst. Förutom en viss utvidgning av själva inkomstslaget, har företagits genomgripande förändringar bl.a. av traktamentsbeskattningsreglerna, reglerna rörande avdrag för kostnader för resor i tjänsten samt beträffande värderingen av vissa naturaförmåner, såsom förmån av fri bil, fria måltider och lån på förmånliga villkor.

En av de principer som har legat till grund för skattereformen har varit att olika typer av förmåner, oavsett om de utgår i form av kontant lön eller som naturaförmåner, skall beskattas likformigt. Det skall således inte vara förmånligare att ta ut en ersättning i form av naturaförmån än i form av kontantlön. Denna princip är även enligt min mening riktig.

Jag anser emellertid att det kan ifrågasättas om inte vissa av de nya reglerna blivit alltför restriktivt utformade från den skattskyldiges synpunkt sett. Vidare synes de nya reglerna i många fall ha gett upphov till administrativt krångel för anställda, arbetsgivare och egenföretagare. Det är enligt min bedömning angeläget att, utan att frångå de grundläggande principerna för förmånsbeskattningen, se över regelsystemet vad gäller beskattningen av traktamenten och vissa andra kostnadsersättningar. Det är också nödvändigt att beskattningen av vissa naturaförmåner granskas i syfte att uppnå enklare regler. Jag avser därför att senare i höst återkomma med förslag om att en kommitté tillsätts med uppgift att se över bl.a. de nu nämnda frågorna. Även den framtida utformningen av avdraget för kostnader för resor med bil mellan bostad och arbetsplats bör ses över i detta utredningsarbete.

Jag vill i detta sammanhang också ta upp en fråga som rör uttag av socialavgifter på jämkade förmånsvärden av naturaförmåner.

Naturaförmåner som värderas schablonmässigt, t.ex. bilförmån, kan i vissa fall jämkas vid inkomsttaxeringen. Jämkningsmöjligheterna vid inkomsttaxeringen föreligger oavsett i vilken form en verksamhet bedrivs. På

socialavgiftssidan medför dock ett jämningsbeslut skilda effekter såvitt gäller förmån som tillkommer företagens ägare beroende på om en verksamhet drivs som enskild näringsverksamhet eller i aktiebolagsform. Egenavgifterna för den som driver enskild näringsverksamhet beräknas på den taxerade inkomsten och således på ett eventuellt jämkat förmånsvärde. Drivs verksamheten däremot i aktiebolagsform beräknas arbetsgivaravgifterna enligt 5 § lagen (1984:688) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare alltid på ett ojämkat förmånsvärde. Dessa skillnader kan vara av avsevärd ekonomisk betydelse i vissa fall.

Det torde framstå som omotiverat och orättvist för många näringsidkare att valet av företagsform avgör möjligheten till jämkning av underlaget för socialavgifterna.

Det finns enligt min mening anledning att ändra reglerna på så sätt att ett jämkat förmånsvärde i dessa fall även påverkar underlaget för arbetsgivaravgifter. Ett arbete med att ta fram ett förslag med den angivna inriktningen har bedrivits inom finansdepartementet. Det har emellertid visat sig att de ändringar som erfordras för att uppnå denna förändring medför komplikationer av såväl lagteknisk som administrativ art bl.a. vad gäller jämningsförfarandet, beräkningen av pensionsgrundande inkomst och uppbördsfrågor. Det krävs därför ytterligare beredning av frågan innan ett förslag kan läggas fram. Denna beredning skall ske skyndsamt och jag räknar med att kunna återkomma med ett förslag till riksdagen våren 1992 och att de nya reglerna bör kunna tillämpas redan under inkomståret 1992.

I nu förevarande proposition kommer jag, vad gäller inkomst av tjänst, att ta upp frågan om en förlängning av den tillfälliga regleringen av nivån på avdraget för bilresor mellan bostad och arbetsplats. Dessutom kommer jag att föreslå vissa mindre justeringar av närmast lagteknisk art av schablonavdraget och det särskilda grundavdraget för pensionärer.

Jag kommer vidare att ta upp frågorna om skattereduktionen för fackföreningsavgift och arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för organisationsverksamhet.

Förslag lämnas också om vissa tekniska ändringar i beskattningen för personer som är bosatta utomlands.

Slutligen kommer jag att ta upp ett par begränsade frågor rörande sjömansskattesystemet, nämligen förlängningen av den s.k. sexmånadersregeln och en administrativ förändring vad gäller sjömansskattekontorets arbetsuppgifter.

2 Avdraget för kostnader för resor till och från arbetet

Mitt förslag: Avdrag för kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats med bil skall medges med 12 kr. per mil vid 1993 års taxering. Beloppet skall gälla oavsett körsträckans längd.

Skälen för mitt förslag: Avdragsrätten för kostnader för resor till och från

arbetsplatsen är reglerad i punkt 4 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen (1928:370), KL. Enligt anvisningspunkten skall avdraget bestämmas enligt schablon. Beräkningen av schablonavdragets storlek har utförts av riksskatteverket.

Nämnda bestämmelser lämnades oförändrade i 1991 års skattereform. Emellertid kom avdragsbeloppet att uttryckligen regleras – samt att höjas – genom föreskrifter i en särskild lag, nämligen lagen (1990:1451) om avdrag för kostnader för bilresor till och från arbetsplatsen vid 1991 och 1992 års taxeringar. Som framgår är höjningen av endast tillfällig karaktär. Avdragsbeloppet som stadgas i denna lag uppgår vid taxeringen år 1992 till 12 kr. per mil, oavsett körsträckans längd.

Som inledningsvis aviserats kommer grunderna för avdraget att ses över. I avvaktan på resultatet av en sådan utredning anser jag att det är angeläget att tillfälligt reglera avdragsrätten även vid 1993 års taxering på samma sätt som skett vid de två föregående taxeringarna. Detta bör ske genom en särskild lag.

3 Skattereduktion för fackföreningsavgift och arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för organisationsverksamhet

Mitt förslag: Skattereduktionen för fackföreningsavgift avskaffas fr.o.m. 1993 års taxering.

Min bedömning: Arbetsgivares rätt till avdrag för avgift till arbetsgivarförening, till den del den inte avser medel för konfliktändamål, avskaffas för avgifter som avser tiden efter den 31 december 1991.

Skälen för mitt förslag och min bedömning: Enligt punkt 1 första stycket av anvisningarna till 20 § KL är avgifter till föreningar och andra sammanslutningar i vilka den skattskyldige är medlem i princip inte avdragsgilla. Från regeln om att avdrag inte får ske för medlemsavgift har i praxis undantagits avgifter till arbetsgivarorganisationer. Sådana avgifter har åtminstone delvis ansetts ha karaktär av försäkringspremie.

Skattereduktion för fackföreningsavgifter infördes år 1983 med tillämpning första gången vid 1984 års taxering (prop. 1982/83:50, SkU 15, SFS 1982:1193). Det huvudsakliga skälet till att medge reduktion för fackföreningsavgift var enligt propositionen att skapa skattemässig jämställdhet mellan arbetsgivarens och löntagarens kostnader för resp. facklig organisationsverksamhet.

Skattereduktion för fackföreningsavgift medges fysisk person som varit bosatt eller vistats i Sverige under någon del av inkomståret. Underlaget för beräkning av skattereduktion är den medlemsavgift samt mättnings- och granskningsavgift som den skattskyldige under inkomståret har erlagt till arbetstagarorganisation. Skattereduktionen uppgår till 20 % av underlaget.

En skattskyldig som vill erhålla skattereduktion skall framställa särskilt yrkande om det. Yrkandet kan framställas genom den skattskyldiges arbets- tagarorganisation senast den 31 mars taxeringsåret till riksskatteverket. Om organisationen vidarebefordrar yrkandet på ADB-medium är tidsgränsen den 30 april taxeringsåret. Den skattskyldige kan även själv senast den 30 september taxeringsåret framställa yrkande hos skattemyndigheten. Även efter nämnda tidpunkt kan den skattskyldige framställa sådant yrkande såsom en begäran om omprövning enligt 84 § uppbördslagen (1953:272).

Frågan om avdragsrätt för fackföreningsavgifter har i allmänhet kopplats till frågan om arbetsgivares rätt till avdrag för avgift till arbetsgivarförening. Enligt gällande praxis har arbetsgivare rätt till avdrag för dessa avgifter. Konfliktbidrag från arbetsgivarförening är i enlighet härmed skattepliktiga. Konfliktunderstöd från fackföreningar är däremot skattefria.

Det har i riksdagen rått bred enighet om att det bör råda skattemässig jäms- ställdhet mellan arbetsgivare och arbetstagare beträffande kostnader för or- ganisationsverksamhet resp. fackföreningsavgifter. Även jag delar denna uppfattning. Den utformning som reglerna för närvarande har är emellertid principiellt felaktig.

Som tidigare nämnts är avgifter till föreningar och andra sammanslut- ningar som den skattskyldige är medlem i normalt inte avdragsgilla. Fack- föreningsavgiften är således att betrakta som en privat levnadskostnad för vilken avdrag inte bör medges. Å andra sidan bör konfliktsättningar inte vara skattepliktiga. Även arbetsgivares kostnader för organisationsverksam- het bör i enlighet med de nämnda principerna inte vara avdragsgilla, med undantag för sådana kostnader som avser medel för konfliktändamål. Avgif- ter av sistnämnda slag har karaktär av försäkringspremie och bör därför en- ligt de grundläggande principerna för företagsbeskattningen vara avdrags- gilla även i fortsättningen. I konsekvens härmed bör utbetalda konflikter- sättningar vara skattepliktiga.

En förändring i enlighet med vad jag här anfört innebär skattemässig lika- behandling mellan arbetsgivares och löntagares kostnader för resp. facklig organisationsverksamhet. Samtidigt uppnås bättre överensstämmelse med grundläggande skatterättsliga principer än vad nuvarande regler innebär.

Enligt min mening talar starka principiella och statsfinansiella skäl för att skattereduktionen för fackföreningsavgift avskaffas. Samma skäl motiverar att avdragsrätten för arbetsgivares kostnader för organisationsverksamhet, till den del dessa inte avser konfliktändamål, tas bort. Av rättviseskäl bör båda åtgärderna vidtas samtidigt.

Med hänsyn till bl.a. den statsfinansiella situationen anser jag det synnerli- gen angeläget att denna förändring sker redan från och med nästa år. Åtgär- den medför en väsentlig budgetförstärkning på i storleksordningen 1,5 mil- jarder kr.

Jag föreslår således att skattereduktionen för fackföreningsavgift avskaf- fas redan från och med 1993 års taxering. Fackföreningsavgifter som erläggs under år 1992 skall således inte vara skattereduktionsgrundade.

Frågan om ändrade regler för arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för organisationsverksamhet är av betydligt mer komplicerad natur än frågan om slopad skattereduktion för fackföreningsavgift. Bl.a. gäller det att på ett

rimligt sätt skilja den del av kostnaderna som avser konfliktändamål från övriga kostnader för organisationsverksamhet. Ett sådant förslag bör inte föreläggas riksdagen utan att ha varit föremål för remissbehandling. Något preciserat förslag i denna del kan därför inte läggas fram nu. Jag avser att våren 1992 återkomma med ett författningsförslag i denna del. Det kommande förslaget bör gälla från och med ingången av år 1992. De skäl som jag har redovisat i det föregående utgör enligt min mening anledning att med tillämpning av undantagsbestämmelsen i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen avskaffa avdragsrätten för här avsedda kostnader som hänför sig till tiden efter 1991 års utgång.

Mättnings- och granskningsavgift som den skattskyldige erlagt till arbetstagarorganisation har genom en lagändring, som gäller fr.o.m. 1992 års taxering, räknats in i underlaget för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgifter. Därmed slopades avdragsrätten för dessa avgifter. I och med att skattereduktionen för fackföreningsavgifter avskaffas bör avdragsrätten för dessa avgifter återinföras.

Slopandet av skattereduktionen för fackföreningsavgifter medför att ändringar behöver göras i 20 § KL, 2 § 2 mom. uppbördslagen, 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt och 4 § lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall.

I samband med att 20 § KL föreslås ändrad bör i detta sammanhang även några redaktionella rättelser i lagtexten vidtas.

I prop. 1991/92:60 om skattepolitik för tillväxt föreslås också ändringar i såväl 20 § KL som 12 § 4 mom. lagen om sjömansskatt och lagen om begränsning av skatt i vissa fall. Frågorna bör samordnas vid utskottsbehandlingen.

4 Justering av schablonavdraget i inkomstlaget tjänst

Mitt förslag: Vissa justeringar av lagteknisk karaktär företas rörande schablonavdraget i inkomstlaget tjänst.

Skälen för mitt förslag: I samband med 1991 års skattereform höjdes det s.k. schablonavdraget i inkomstlaget tjänst från 3 000 kr. till 4 000 kr. – jfr 33 § 2 mom. KL. Dessutom vidtogs bl.a. en förändring avseende beräkningen av schablonavdraget som sammanhängde med skattereglerna för hobbyverksamhet. Enligt dessa är intäkter från hobbyverksamhet i princip skattepliktiga i inkomstlaget tjänst enligt 31 § KL medan avdrag medges för kostnader i sådan verksamhet enligt 33 § 1 mom. tredje stycket KL. I korthet innebär avdragsreglerna att avdrag under vissa förutsättningar kan medges ett beskattningsår även för kostnader som betalats året före beskattningsåret.

Schablonavdragsgrundande intäkt är som en följd av de nya reglerna viss intäkt av tjänst, dock inte sådan intäkt av självständigt bedriven verksamhet som inte skall hänföras till näringsverksamhet, dvs. hobbyverksamhet. Lik-

som tidigare får schablonavdraget inte överstiga 10 % av intäkten och det får inte heller, ensamt eller tillsammans med andra kostnader som avses i närmare angivna anvisningspunkter till paragrafen (ökade levnadskostnader vid resor utom verksamhetsorten, kostnader för hemresor m.m.), överstiga intäkten. Till denna begränsning av schablonavdraget fogades emellertid vid nämnda tidpunkt också ett beaktande av kostnader i hobbyverksamhet genom att i andra meningen i 33 § 2 mom. KL även omnämndes kostnader som avses i 1 mom. tredje stycket.

Med hänsyn till uppbyggnaden av den aktuella bestämmelsen bör emellertid schablonavdragets storlek inte begränsas på grund av att kostnader som avses i 1 mom. tredje stycket nämnda paragraf förekommer. Bestämmelsen bör därför ändras i enlighet härmed.

I den lydelse av punkt 3 av anvisningarna till 33 § KL som gällde t.o.m. 1991 års taxering nämndes som avdragsgilla kostnader i tjänsten inte bara ökade levnadskostnader utan även kostnaden för resan. Därigenom kom kostnader för t.ex. taxi eller tågresor att vara avdragsgilla vid sidan av schablonavdraget. Detta blir inte fallet med den nuvarande lydelsen av punkt 3. Det blir först när man kommer över schablonavdragsbeloppet som man i praktiken kan tillgodoräkna sig avdraget.

Det synes inte ha varit avsikten med de ändringar som i samband med skattereformen företogs i nämnda bestämmelse att kostnader för resa i tjänsten skulle ingå i schablonavdraget. Jag föreslår därför en ändring av gällande regler så att kostnader för resor i tjänsten även i fortsättningen blir avdragsgilla vid sidan av schablonavdraget. Även detta föranleder en ändring i 33 § 2 mom. KL.

Ändringarna bör gälla retroaktivt från och med 1992 års taxering.

5 Justering av det särskilda grundavdraget för pensionärer

Mitt förslag: Bestämmelsen om att det särskilda grundavdraget för pensionärer skall avtrappas mot kapitalinkomster endast till den del de överstiger 1 600 kr. utvidgas till att omfatta även skattskyldig som gått i pension under beskattningsåret.

Skälen för mitt förslag: Enligt punkt 29 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i KL avtrappas det särskilda grundavdraget för pensionärer vid 1992 och 1993 års taxeringar mot kapitalinkomster, inkomster av passiv näringsverksamhet och mot förmögenhet. Från och med 1994 års taxering avtrappas det särskilda grundavdraget inte mot inkomster av nämnt slag eller mot förmögenhet. Den ursprungliga utformningen av bestämmelsen innebar att även pensionärer som endast har små ränte- eller utdelningsinkomster och relativt låga pensionsinkomster skulle få ett minskat särskilt grundavdrag under åren 1991 och 1992 på grund av kapitalinkomsterna. För att undvika denna effekt föreslogs i prop. 1990/91:54 en änd-

ring av nämnda övergångsbestämmelse så att det särskilda grundavdraget skulle avtrappas mot kapitalinkomster endast till den del de överstiger 1 600 kr. Den föreslagna justeringen gällde endast dem som varit pensionärer under hela beskattningsåret. För skattskyldiga som gått i pension under beskattningsåret infördes ingen motsvarande lättnad.

Riksdagen godkände propositionens förslag i dessa delar (1990/91:SkU10, rskr. 106, SFS 1990:1421).

Samtidigt genomfördes en ändring i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter så att folkpensionärer inte skall behöva lämna självdeklaration så snart de har kapitalinkomster. Även här anges en gräns på 1 600 kr.

Skälen för att medge en lindring av avtrappningen av det särskilda grundavdraget mot kapitalinkomster är i och för sig inte lika starka när det gäller den grupp pensionärer som går i pension under beskattningsåret. Avtrappningen av det särskilda grundavdraget sker för denna grupp mot taxerad inkomst och påverkas således av arbetsinkomsterna. De har också i stor utsträckning betydande arbetsinkomster och därmed ofta inte högre särskilt grundavdrag än vad som motsvarar grundavdraget för ickepensionärer. De måste vidare i regel ändå deklarerat. Även i denna grupp kan det emellertid finnas pensionärer för vilka det är lika motiverat att begränsa avtrappningen mot kapitalinkomster som beträffande dem som varit folkpensionärer under hela beskattningsåret. Jag förslår därför att en motsvarande begränsning av avtrappningen mot kapitalinkomster införs för dem som går i pension under beskattningsåret. Detta innebär också en viss administrativ förenkling. Den nya bestämmelsen bör gälla redan vid 1992 års taxering.

Förslaget föranleder en ändring i punkt 29 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i KL.

6 Beskattning av sjömän

6.1 Administrativa förändringar

Mitt förslag: De arbetsuppgifter som enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt, sjömansskattekungörelsen (1958:301), lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter eller enligt annan författning ankommer på riksskatteverkets sjömansskattekontor skall i stället fullgöras av skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län.

Skälen för mitt förslag: I finansdepartementets promemoria (Ds 1991:41) Beskattning av sjömän, föreslogs att sjömansskattesystemet skulle avskaffas fr.o.m. år 1992. Ett genomförande av detta förslag hade inneburit att riksskatteverkets särskilda sjömansskattekontor i Göteborg hade måst avvecklas. Regeringen har valt att inte nu lägga fram ett sådant förslag. En ny sjöfartspolitik skall läggas fast och frågan om den framtida beskattningen av sjömän är beroende av ställningstagandena till sjöfartspolitiken i sin helhet. Det nuvarande sjömansskattesystemet blir således kvar för åtminstone år 1992.

Situationen för personalen vid sjömansskattekontoret i Göteborg, ca 20 personer, har sedan länge utmärkts av osäkerhet om den framtida anställningen. Enligt promemorians förslag skulle de kvarvarande arbetsuppgifterna efter ett upphävande av sjömansskattelagen överföras till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. Riksskatteverket har i sitt remissvar framhållit att oavsett om någon reformering av sjömansskatten kommer till stånd eller inte bör det nuvarande sjömansskattekontorets uppgifter överföras till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. På detta sätt klargörs situationen för sjömansskattekontorets personal. Även för riksskatteverket medför denna lösning administrativa fördelar.

Jag delar riksskatteverkets uppfattning att det är lämpligt att föra över handläggningen av de ärenden som i dag behandlas av sjömansskattekontoret till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. En särskild lag bör därför införas som föreskriver att de uppgifter som enligt sjömansskattelagen eller andra författningar ankommer på sjömansskattekontoret i stället skall fullgöras av skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. Sjömansskattenämnden bör dock även i fortsättningen vara en av regeringen förordnad nämnd inom riksskatteverket. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1992.

6.2 Anställda ombord på utländska fartyg

Mitt förslag: Den särskilda sexmånadersregeln för sjömän på utländska fartyg ges fortsatt giltighet t.o.m. 1993 års taxering.

Skälen för mitt förslag: Inkomster som åtnjuts under vistelse utomlands och som uppburits vid anställning hos arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet från fast driftställe i det land där arbetet utförs är, t.o.m. 1991 års taxering, skattefria om anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader och inkomsten belastat driftstället som omkostnad. Sådan skattefrihet gäller normalt inte vid anställning ombord på utländskt fartyg. Från denna huvudregel infördes dock genom lagstiftning år 1985 ett tidsbegränsat undantag (prop. 1984/85:175, SkU 59, rskr. 351, SFS 1985:362). Undantaget tar sikte på ombordanställda på utländska fartyg, vilka huvudsakligen går i sådan oceanfart som avses i 1 kap. 7 § 8 fartygssäkerhetsförordningen (1988:594), och där anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader hos arbetsgivare, som är inländsk juridisk person eller en här i riket bosatt fysisk person. Regeln avsågs gälla enbart vid 1986–1988 års taxeringar. Bakgrunden till bestämmelsen var det s.k. internationaliseringsavtalet som kom till för att stärka svensk sjöfarts konkurrenskraft. Regelns giltighetstid har dock förlängts till att gälla även 1989 t.o.m. 1992 års taxeringar.

Som jag nämnt avser regeringen att göra en allmän översyn av sjöfartspolitik. I avvaktan på att en sådan översyn blir färdig föreslår jag att giltighetstiden för den särskilda sexmånadersregeln för sjömän förlängs till att avse också 1993 års taxering. Mitt förslag föranleder en ändring i punkt 3 av anvisningarna till 54 § KL.

7 Vissa tekniska ändringar i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Prop. 1991/92:48

Mitt förslag: Skattemyndigheten föreslås få möjlighet att meddela beslut om skattebefrielse enligt 8 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Arbetsgivare som betalar ut ersättning vilken är undantagen från skatteplikt enligt denna lag föreslås lämna kontrolluppgift om detta i stället för meddelande månaden efter utbetalningen.

Skälen för mitt förslag: Med den utformning som 3 § lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta erhållit är det inte möjligt för skattemyndigheten att med stöd av 8 § utfärda beslut om skattebefrielse i det fall en person uppburit inkomst som är undantagen från beskattning enligt denna lag. Det är angeläget för såväl den som uppburit ersättningen som för utbetalaren – vilken kan bli ansvarig för inte innehållen skatt – att genom ett formellt beslut erhålla besked från skattemyndigheten om huruvida en inkomst är undantagen från beskattning eller inte. Därför föreslås att den formella skattskyldigheten enligt ovan nämnda lag utvidgas till att omfatta personer som uppburit vissa i 6 § angivna inte skattepliktiga inkomster. Därigenom ges skattemyndigheten möjlighet att meddela beslut om skattebefrielse enligt 8 § denna lag.

Den föreslagna ändringen gör det också möjligt att lämna sådant meddelande som anges i 16 § i fråga om inkomster som undantagits från beskattning i denna lag. Då detta skulle bli onödigt betungande för t.ex. pensionsutbetalare som gör sådana utbetalningar varje månad föreslås att utbetalaren i stället lämnar kontrolluppgift enligt bestämmelserna i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Förslagen innebär ändringar i 3 och 18 §§ lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta samt att 16 § samma lag upphävs. Eftersom avsikten är att de föreslagna ändringarna skall träda i kraft samtidigt med lagen i övrigt behövs inte någon särskild bestämmelse om ikraftträdandet.

8 Viss begreppsjustering

Mitt förslag: Begreppet ”taxerad som jordbruksfastighet” i lagen om häradsallmänningar och i lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna ersätts med begreppet ”taxerad som lantbruksenhet”.

Skälen för mitt förslag: I samband med att beskattningsnaturen jordbruksfastighet och annan fastighet slopades vid fastighetstaxeringen fr.o.m. den 1 januari 1991 vidtogs samtidigt vissa begreppsändringar också i annan lag-

stiftning. Bl.a. ersattes orden "taxerad som jordbruksfastighet" i ett flertal författningar med "taxerad som lantbruksenhet" (jfr prop. 1990/91:47, SkU6, rskr. 80, SFS 1990:1384–1394).

En konsekvensändring av detta slag behöver göras även i 8 § lagen (1952:166) om häradsallmänningar och i 7 a § lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna, där orden "taxerad som jordbruksfastighet" fortfarande står kvar.

Jag har i denna fråga samrått med chefen för jordbruksdepartementet.

9 Budgeteffekter

SlopanDET av skattereduktionen för fackföreningsavgift och slopad avdragsrätt för arbetsgivares kostnader för organisationsverksamhet medför ökade skatteintäkter om uppskattningsvis 1,5 miljarder kr. per år, varav 1,15 miljarder avser skattereduktionen för fackföreningsavgift. De övriga förslagen kan inte antas ge annat än obetydliga budgeteffekter.

10 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om avdrag för kostnader för bilresor till och från arbetsplatsen vid 1993 års taxering,
3. lag om upphävande av lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift,
4. lag om ändring i uppborDSLagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
6. lag om ändring i lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall,
7. lag om överflyttande av arbetsuppgifter från riksskattverkets sjömansskattekontor till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län,
8. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
9. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar,
10. lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

Förslagen är av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från lagrådet behöver därför inte inhämtas över lagförslagen.

11 Hemställan

Jag hemställer att regeringen

dels föreslår riksdagen att anta de upprättade lagförslagen,

dels bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag har anfört i övrigt om arbetsgivares rätt till avdrag för avgift till arbetsgivarförening (avsnitt 3).

12 Beslut

Prop. 1991/92:48

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för de åtgärder och det ändamål som han har hemställt om.

Innehållsförteckning

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	2
2. lag om avdrag för kostnader för bilresor till och från arbetsplatsen vid 1993 års taxering	6
3. lag om upphävande av lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift	7
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	8
5. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt	9
6. lag om ändring i lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall	10
7. lag om överflyttande av arbetsuppgifter från riksskatteverkets sjömansskattekontor till skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län	11
8. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	12
9. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar	13
10. lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna	14
Utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1991	15
1 Inledning	15
2 Avdraget för kostnader för resor till och från arbetet	16
3 Skattereduktion för fackföreningsavgift och arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för organisationsverksamhet	17
4 Justering av schablonavdraget i inkomstslaget tjänst	19
5 Justering av det särskilda grundavdraget för pensionärer	20
6 Beskattning av sjömän	21
6.1 Administrativa förändringar	21
6.2 Anställda ombord på utländska fartyg	22
7 Vissa tekniska ändringar i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	23
8 Viss begreppsjustering	23
9 Budgeteffekter	24
10 Upprättade lagförslag	24
11 Hemställan	24
12 Beslut	25